

1. UVOD

Fudbal je definitivno najpopularnija igra na svetu i za tu činjenicu može da zahvali velikom broju faktora. Između ostalog i zato što je igra vrlo raznovrsna. Fudbalsku igru ne čine samo udarci lopte, iako je to bazični element fudbala. Naime, „u fudbalskom sportu postoji veliki broj složenih kretanja, odnosno veliki broj tehnika izvođenja tih kretanja“¹. Postoje mnogi sportovi koji smo mnogo više „šematizovani“ i kod kojih se kretanje vrši skoro uvek na isti način, sa intenzitetom i kompozicijom kretanja koji su prilično slični, „u fudbalskom sportu niti jedan tehnički elemenat nije definitivno određen, nego se prema situacionim uslovima menjaju i brzina izvođenja i smer kretanja i jačina impulsa i redosled mišićnih kontrakcija i ceo niz drugih promena, jer u konfliktnim situacionim uslovima kao što je fudbalski sport, situacija se menja svakog trenutka pa mora da usledi i promena smera i intenziteta u najpovoljnijem tehnikom elementu“². Fudbal je vrlo nepredvidiv sport.

Fudbal se konstantno transformiše. Igra nastavlja da se širi i osvaja svet: male zemlje postaju bolje organizovane, granice se otvaraju za igrače, timovi putuju i trening i razvoj mladih igrača je podignut na viši nivo u mnogim državama. Ukratko, igra konstantno napreduje. Kako bi nam bilo lakše da razumemo bolje ovaj razvoj i takođe pitanja vezana za fudbalsku igru u trećem milenijumu, možda bi trebalo da se osvrnemo na sadašnje stanje igre – „brže, jače, više, sa više tehnike“. Ova fraza najbolje opisuje razvoj fudbala u poslednjih par godina. Brzina je veća – što ne znači samo brzinu trčanja već i brzinu izvođenja osnovnih akcija pri posedu lopte, odigravanju pasa ili udarca na gol, donošenja odluka... Dueli su jači i zahtevaju od igrača da razvije daleko više svoje atletske sposobnosti nego što je to bilo potrebno u prošlosti. Bez sumnje, deo igre koji se najviše razvio je je izvođenje tehničkih elemenata u velikoj brzini, među kojima udarci zauzimaju prvo mesto.

U fudbalskoj igri postoje četiri značajne komponente, a to su: tehnika, taktika, fizička i psihološka priprema. One su usko povezane i prepliću se jedna kroz drugu te se ne može zamisliti savremena igra bez njihove dopune. Međutim prva među jednakima je tehnička priprema koja predstavlja osnov za dalji napredak i bavljenje fudbalom. Postizanje visokog stepena tehničke obučenosti dovelo je do pojave univerzalnih igrača koji se podjednako dobro snalaze na svim delovima terena i u svim fazama igre tj. igrača koji se podjednako dobro i brane i napadaju. Odbrambeni i napadački načini igre, odnosno tehničko - taktička napadačka i odbrambena sredstva su neprekidno napredovali, uzajamno se nadmudrujući i tražeći načine kako da donesu prevlast svojoj ekipi. Da bi se to ostvarilo potrebno je od najranijeg detinjstva pravilno obučavati i usmeravati mlađe kategorije, pred njih postavljati ciljeve i jasne zadatke s akcentom na učenju, a ne opteretiti ih važnošću rezultata i pobedama.

Fudbal, dakle, pripada grupi kompleksnih sportova, koji ređe čine elementi jednostavnih i većinom elementi složenih kretanja, a izvode se u uslovima saradnje članova tima u igri. Pokreti u fudbalu su u vezi sa prirodnim pokretima, koji imaju i svoju specifičnost uslovljenu fudbalskom igrom. Ako se razmotre osnovni problemi koje postavlja praksa u svim oblastima fudbala, lako je uočiti da se najveći deo tih problema može svrstati u nekoliko

¹ Opavski, P (2004) Biomehanička analiza tehničkih elemenata u fudbalskom sportu, Akademija fudbala, Beograd

² Ibid.

velikih kategorija: strukturalna biomehanička analiza, funkcionalna analiza, analiza zakonitosti, pravila i principi pri izradi trenažnog plana i programa, analiza metodoloških postupaka i metodskih sredstava prilagođenih za praćenje i kontrolu efekata treninga i sl.

U tom smislu je veoma važno da obratimo pažnju na prijem lopte kao jedan od najznačajnijih elemenata fudbalske igre koji prethodi svim ostalim tehničkim elementima kao što su vođenje lopte, dribling ili šut. Smatra se da postoji čak 252 elementarnih oblika primanja lopte grudima, što je zaista cifra koju je teško shvatiti u celosti.

U ovom radu ćemo radu obratiti pažnju na elemente fudbalske igre koji su bazični, a to su prijemi lopti, a posebno ćemo kao temu rada detaljno apostrofirati prijeme visokih i kotrljajuć lopti.